

Helen Oy

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 1.1.2019 - 31.12.2019

Helen Oy

Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 1.1.2019 - 31.12.2019

Sisällysluettelo

Toimintakertomus	3-11
Konsernin tuloslaskelma	12
Konsernin tase	13-14
Konsernin rahoituslaskelma	15
Emoyhtiön tuloslaskelma	16
Emoyhtiön tase	17-18
Emoyhtiön rahoituslaskelma	19
Liitetiedot	20-27
Sähköliiketoimintojen eriyttäminen	28

Toimintakertomus 2019

Konserni

Helen-konsernin muodostavat emoyhtiö Helen Oy sekä tytäryhtiöt Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab ja Helsingin Energiatunnelit Oy. Osakkuusyhtiöinä tilinpäätökseen on yhdistelty Liikennevirta Oy, Voimapiha Oy sekä Suomen Merituuli Oy. Tytäryhtiö Suomen Energiaurakointi Oy myytiin 30.4.2019, jonka jälkeen sitä ei enää raportoida konsernin luvuissa.

Helen Oy tarjoaa asiakkailleen sähköä, kaukolämpöä ja -jäähdytystä sekä monipuolisia palveluita energian pientuotantoon sekä asiakkaiden omaan energiankäyttöön ja sen tehostamiseen. Energiaa tuotetaan Helsingissä sijaitsevilla voimalaitoksilla ja muilla tuotantolaitoksilla sekä yhtiön omistamien voimaosuuksien kautta. Helen Oy:n omistaa Helsingin kaupunki.

Helen Sähköverkko Oy (100 %) keskittyy sähkömarkkinalain mukaiseen sähköverkkotoimintaan ja tarjoaa asiakkailleen sähkön siirto- ja jakelupalvelut lähes koko Helsingin alueella. Verkkoyhtiön liiketoiminta muodostaa noin 14 % Helen-konsernin liikevaihdosta.

Oy Mankala Ab (100 %) on tuotantoyhtiö, jonka omistuksessa ovat Kymijoella sijaitsevat Mankalan, Ahvenkosken, Klåsarön ja Ediskosken vesivoimalaitokset. Oy Mankala Ab:n omistus Teollisuuden Voima Oyj:stä on 8,1 %, Suomen Hyötytuuli Oy:stä 12,5 % ja Suomen Merituuli Oy:stä 50 %.

Helsingin Energiatunnelit Oy (90 %) palvelee energia-, vesihuolto- ja tietoliikenneverkkoja. Helsingin kaupungin omistusosuus Helsingin Energiatunnelit Oy:stä on 10 %.

Strategia ja arvot

Uudistetun strategian mukaisesti Helen vastaa energia-alan murrokseen investoimalla voimakkaasti ratkaisuliiketoimintaan ja rakentamalla kumppanuuksia. Kasvua haetaan uusia palveluja kehittämällä ja sijoituksilla kasvuyrityksiin.

Uudistuvassa Helenissä asiakas on entistä tärkeämmässä roolissa. Älykkäämpiä ja puhtaampia ratkaisuja kehitetään ennakkoluulottomasti vastaamaan tämän päivän ja huomisen energiahaasteisiin.

Helenin toiminnan perustana jatkavat lämpö, jäähdytys ja sähkö. Helenissä on vahva kokemus energijärjestelmistä ja -tuotannosta, ja tälle osaamiselle rakennetaan tulevaisuuden ratkaisuja. Alueelliseen uusiutuvaan energiaan, älykkäisiin kiinteistöihin ja sähköiseen liikenteeseen panostetaan vahvasti.

Helenin visio

Helen on markkinoiden asiakaskeksisin energiayhtiö ja tuomme uuden energia-aikakauden mahdollisuudet jokaisen ulottuville.

Strategiset tavoitteet:

Rohkeampi ja ketterämpi

Olemme asiakaskeksisempiä ja panostamme meille tärkeimpien osaamisten ja kyvykkyyksien kehittämiseen. Teemme enemmän yhteistyötä ja sujuvoitamme päätöksentekoa.

Parempaa tuottoa

Vakaa ja jatkuvasti tehostuva tuote- ja palveluliiketoimintamme sähkössä, lämmössä ja jäähdytyksessä mahdollistaa investoinnit ratkaisuliiketoimintaan.

Ratkaisuliiketoiminnan vahvistaminen

Tavoitteenamme on, että uudet ratkaisualueet, kuten alueellinen uusiutuva energia, älykkäät kiinteistöratkaisut ja sähköinen liikenne muodostavat jatkossa yhä merkittävemmän osan Helenin liiketoiminnasta.

Kohti hiilineutraalia energiaa

Tavoitteenamme on hiilineutraali energijärjestelmä. Luomme yhä puhtaamman, joustavamman ja älykkäämmän energijärjestelmän ja olemme kestävien energijärjestelmien edelläkävijä.

Kasvua tukeva kumppaniverkosto

Teemme yhä enemmän yhteistyötä asiakkaidemme kanssa, vahvistamme kumppaniverkostoaamme sekä sijoitamme kasvuyrityksiin.

Koko henkilöstön yhteiset arvot auttavat heleniläisiä kohti uuden strategian asettamia tavoitteita. Arvojen muovauksessa oli mukana satoja heleniläisiä. Tehtävänä on tuoda uuden energia-aikakauden mahdollisuudet kaikkien ulottuville, ja se tehdään yhdessä muiden kanssa. Menestyäksemme tarvitsemme toistemme tietoa, osaamista, kokemusta, näkemystä ja intohimoa.

Helenin arvot ovat:

Yhteistyön mestaruus
Ihmiseltä ihmiselle
Maailmanluokan osaaminen
Pane tuulemaan

Toimintavuosi 2019

Helenin tuloskehitys jatkui liiketoimintavuoden 2019 ajan erinomaisena. Onnistuneet toimenpiteet sähkömarkkinoilla sekä polttoainehintojen kehitys paransivat kannattavuutta.

Strategisia toimenpiteitä on kohdennettu vuoden aikana alueelliseen uusiutuvaan energiaan, älykkäisiin kiinteistöihin ja sähköiseen liikenteeseen. Helen on jatkanut liiketoiminnan tekemisen hyvää tasoa ja sisäistä uudistumista sekä strategian toteuttamista päivittäisessä työssä.

Helenin asiakasmäärä kasvoi edelleen, kotitalouksien asiakassopimusten määrä ylitti 500 000 rajan ja Helenin energiapalveluiden piirissä on kokonaisuudessaan noin kolmasosa suomalaisista.

Alku- ja loppuvuosi toteutuivat normaalia lämpimämpänä, minkä vaikutuksesta lämmöntuotanto on jäänyt arvioitua pienemmäksi. Sähkön vähittäismarkkinoilla kilpailutilanne jatkui kireänä. Tukkusähkömarkkinoilla Helenin monipuolista tuotantoa, erityisesti maakaasutuotantoa, lisättiin joustavasti hintatason nousuja hyödyntäen. Uusien palveluiden (aurinkovoimalat, sähköinen liikenne, sähkövarastot) myynti on kehittynyt positiivisesti.

Voimalaitosten käytettävyyttä oli korkealla tasolla ja energiantuotannon optimointi onnistui hyvin. Vesivoimalaitosten tuotantoa pienensi edelleen huono vesitilanne.

Konsernin tuloskehitys

Konsernin raportoitu liikevaihto pieneni edellisvuodesta. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttivat kaukolämmön kustannusperusteiset hinnanmuutokset, sähkön saavutettu hinta sähkömarkkinoilla sekä vähittäissähkön myyntivolyymi. Suomen Energia-Urakointi Oy:n myynti kesken tilikauden vaikutti vertailukelpoisen liikevaihdon pientymiseen.

Konsernin tulos parani merkittävästi emoyhtiön liikevoiton kasvun myötä. Helen Oy pystyi hyödyntämään sähkön markkinatilannetta ja sen vaihteluita onnistuneilla toimenpiteillä sähkön tukkumarkkinoilla. Myös polttoaineiden hintakehitys sekä vähittäissähkön liiketoiminnan kannattava kasvu paransivat liikevoittoa. Myös Helen Sähköverkko Oy:n liikevaihto ja kannattavuus kehittyivät positiivisesti.

Vuoden 2019 liikevaihto oli 914 milj. euroa (930 vuonna 2018) ja liikevoitto 177 (131) milj. euroa. Sähkön myyntimäärä, 6 752 GWh, kasvoi 3 %. Kaukolämmön myynti oli 6 523 GWh, laskua 3 % edellisvuodesta. Kaukojäähdytysenergian myynti laski 9 % ja oli 171 GWh. Sähkön siirto Helsingissä toteutui lähes edellisen vuoden tasolla, 4 383 GWh.

Konsernin ja emoyhtiön avainluvut

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Liikevaihto, M€	914	930	792	792
Liikevoitto, M€	176	131	130	88
Liikevoitto, %	19	14	16	11
Voitto ennen tp-siirtoja, M€	160	112	150	106
Investoinnit, M€	69	65	43	35
Omavaraisuusaste, %	77	73	78	77
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7	5	7	5
Henkilöstö 31.12.	957	1 080	863	838
Taseen loppusumma, M€	2710	2 758	2681	2 616

Omavaraisuusaste, % =

$100 \cdot \text{omat varat} / \text{taseen loppusumma}$

Omat varat = taseen oma pääoma + vapaaehtoiset varaukset + poistoero verovelalla vähennettynä

Sijoitetun pääoman tuotto, % =

$100 \cdot (\text{voitto ennen tp-siirtoja} + \text{rahoituskulut}) / \text{sijoitettu pääoma keskimäärin}$

Sijoitettu pääoma = taseen loppusumma – korottomat velat

Investoinnit

Helen investoi erityisesti uusiutuvan energian lisäämiseen kaukolämmöntuotannossa, energian kierrätykseen lämpöpumppujen avulla sekä toimitusvarmuuteen energiaverkoissa.

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 69 milj. euroa. Emoyhtiön tuotantorakenteeseen tehdyt investoinnit olivat yhteensä 43 milj. euroa, josta kaukolämpö- ja jäähdytysverkostojen osuus oli yhteensä 16 milj. euroa. Sähköverkon investoinnit olivat 22 milj. euroa.

Tunneliverkon ja Mankalan investoinnit olivat molemmat 2 milj. euroa. Muut investoinnit kohdistuivat pääasiassa uusiin palveluihin sekä vesivoimatuotantoon.

Rahoitus

Rahoituspolitiikan mukaisesti Helen Oy hoitaa keskitetysti myös tytäryhtiöiden rahoituksen. Konsernin omavaraisuusaste oli 77 % ja korollisten velkojen määrä tilikauden lopussa 415 (569) milj. euroa.

Helen Oy:n korollinen velka muodostuu omistajalta otetusta pääomalainasta 157 milj. euroa, bullet, kiinteä korko 6 %, omistajalta otetusta ns. seniorilainasta 211 milj. euroa sekä rahalaitoslainoista 42 milj. euroa.

Helen Sähköverkko Oy:llä on konsernin ulkopuolista lainaa 5 milj. euroa. Oy Mankala Ab:n Valtion ydinjätehuoltorahastolta otettu 84 milj. euron laina maksettiin kokonaisuudessaan pois, jonka jälkeen Mankalalla ei ole korollista velkaa.

Helen Oy:llä on 100 milj. euron yritystodistusohjelma, jota ei toistaiseksi ole käytetty.

Osakkeet

Helen Oy:n rekisteröity, täysin maksettu osakepääoma on 600 miljoonaa euroa. Osakkeiden kokonaismäärä on 1 000 kpl ja kaikki osakkeet omistaa Helsingin kaupunki.

Merkittävät tapahtumat tilikaudella

- Vuosaaren rakennettavan biolämpölaitoksen suunnittelu päätettiin käynnistää. Samalla voitiin vahvistaa Hanasaaren voimalaitoksen sulkeminen, kun tarvittavat ratkaisut lämmöntuotannon korvaamiseen saatiin vahvistettua.
- Helen päätti yhdessä Vantaan Energia Oy:n ja Lahti Energia Oy:n kanssa myydä omistamansa Suomen Energia-Urakointi Oy:n osakkeet KSS Energia Oy:lle. Urakointiyhtiö jatkoi toimintaansa KSS Energian tytäryhtiönä toukokuun alusta alkaen.
- Vuosaaren rakennettavasta uudesta, meriveden lämpöä hyödyntävästä lämpöpumpusta, tehtiin päätös. Rakentaminen alkaa vuonna 2020 ja käyttöön uusi lämpöpumppu saadaan 2022.
- Helenistä tuli Olympiastadionin energiakumppani, yhteisenä tavoitteena on energiatehokkuuden parantaminen.
- Helen lanseerasi uuden virtuaaliakkupalvelun aurinkopaneelien ostajille. Virtuaaliakku on askel kohti uudenlaista puhtaampaa energiantuotantoa, johon myös asiakkaat osallistuvat.
- Vuosaaren kehitetään ainutlaatuista kaupunkijalostamoja Helenin, Lassila & Tikanojan ja VTT:n yhteisessä hankkeessa, joka lanseerattiin toimintavuonna 2019. Tavoitteena on kiertotalouden mukainen materiaalien ja energian hyödyntäminen. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Helenille 7,9 miljoonan euron energiatuen investointiin
- Kilpilahden hukkalämpöjen selvitystyön ensimmäinen vaihe valmistui. Hukkalämmöt voisivat kattaa noin neljänneksen koko pääkaupunkiseudun kaukolämmön tarpeesta.
- Helsingin kaupunki ja Helen sopivat yhteensä 59 uuden sähköauton latauspisteen toimittamisesta kantakaupunkiin.
- Helen ja Paulig sopivat yhteisessä pilotissa hukkalämpöjen hyötykäytöstä Vuosaaren kahvipaahittimolla. Lämpöä voidaan kerätä uudella teknisellä ratkaisulla talteen niin paljon, että määrä vastaa 1000 kerrostalokaksion vuotuista lämmöntarvetta. Elintarviketeollisuuden tuotantoprosesseista syntyvien lämpöjen kierrättäminen kaukolämpöverkkoon on Helsingin alueella ainutlaatuista.
- Messukeskus Helsinki ja Helen Oy avasivat elokuussa Helsingin suurimpiin kuuluvan aurinkovoimalan Messukeskuksen katolla. Aurinkovoimala käynnistettiin elo-syyskuun vaihteessa 2019. Samaan aikaan käynnistyi laajennusosan rakentaminen.
- Myynnissä käynnistettiin syykuussa uudentyyppinen trainee-ohjelma. Helen tavoittelee vahvaa kasvua uusista energiaratkaisuista ja trainee-ohjelman avulla vahvistetaan myyntiorganisaatiota.
- Helen käynnisti uuden Helen Ventures -sijoitustoiminnan, jonka tavoitteena on kiihdyttää energia-alan murrosta yhdessä start-up-kumppaneiden kanssa. Helen Ventures on strateginen sijoittaja, joka tukee energia-alaa ravistelevia ja uudistavia kasvuyrityksiä. Helen varautuu sijoittamaan jopa 50 miljoonaa euroa ensimmäisen viiden vuoden aikana.
- Helen myi 31.12.2019 maakaasun myynti- ja jakeluliiketoiminnan Suomen Kaasuenergialle. Myytävä liiketoiminta palvelee viittä yritysasiakasta Helsingissä.

Henkilöstö

Helen Oy:n henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 863 (838). Vakituisten työntekijöiden määrä oli 818 (816) ja määräaikaisten 45 (22). Keskimääräinen henkilöstölukumäärä oli 861 (870). Henkilöstön keski-ikä oli 46,2 (47,0) vuotta ja työsuhteen pituus keskimäärin 15,9 (16,9) vuotta. Palkat olivat vuonna 2019 49,4 milj. (47,3 milj.) euroa.

Helen Sähköverkko Oy:n henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 94 (98). Vakituisten työntekijöiden määrä oli 91 (96) ja määräaikaisten 3 (2). Keskimääräinen henkilöstölukumäärä oli 96 (105). Henkilöstön keski-ikä oli 45,4 (44,9) vuotta ja työsuhteen pituus keskimäärin 14,1 (13,9) vuotta. Palkat olivat vuonna 2019 6,3 milj. (6,6 milj.) euroa.

Muissa tytäryhtiöissä, Oy Mankala Ab ja Helsingin Energiatunnelit Oy:ssä ei ollut henkilöstöä vuoden 2019 lopussa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Kaupunkijalostamo on Helenin yhdessä L&T:n ja VTT:n kanssa suunnittelema kiertotalouskonsepti, jossa tutkitaan mahdollisuuksia hyödyntää yhteiskunnan alihyödynnettyjä materiaalivirtoja erilaisten kiertotalouslopputuotteiden raaka-aineina. Samalla prosessin hukkalämmöt ohjataan kaukolämpöverkkoon. Suunnitteilla on Vuosaaren perustettava tuotantolaitos. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi joulukuussa kaupunkijalostamohankkeelle 7,9 miljoonan euron avustuksen.

Helen selvittää pienydinreaktoreiden soveltuvuutta Helenin energiajärjestelmään. Helen on osallistunut VTT:n koordinoiman SMR-ekosysteemihankkeen (Small Modular Reactors) valmisteluihin, hanke käynnistyy alkuvuoden aikana. Keskusteluja on käyty eri teknologia-konsepteja tarjoavien laitostoimittajien kanssa. Aluillaan on ydinenergialainsäädännön päivitys, jossa Helen on yhdessä Energiateollisuuden kanssa mukana.

Helen on mukana useissa EU-rahoitteisissa, VTT:n koordinoimissa tutkimushankkeissa. Tällaisia ovat mm FlexCHX (Flexible combined production of power, heat and transport fuels from renewable energy sources) ja VaBiSys (Value-optimised use of biomass in a flexible energy infrastructure).

Tuote- ja palvelukehitystä on jatkettu energiatehokkuuteen liittyvissä palveluissa, aurinkoliiketoiminnassa ja sähköisessä liikenteessä.

Helen selvittää mahdollisuuksia geotermisen lämmön hyödyntämiseen. Geologisia tutkimuksia tehtiin yhdessä GTK:n kanssa Helsingissä loppuvuodesta, ja tutkimustulosten perusteella päätetään jatkotoimenpiteet. Geolämpö nähdään mahdollisena korvaajana osalle Salmisaaren kivihiilen käytöstä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on energian toimitusvarmuudesta huolehtiminen sekä konsernin arvon turvaaminen ja kasvattaminen pitkäjänteisesti. Yhtiössä riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä epävarmuuksia. Kokonaisvaltainen riskienhallinta on koko organisaation päätöksentekoa ja toimintaa ohjaava liiketoimintalähtöinen, systemaattinen ja yhtenäinen toimintatapa riskien hallitsemiseksi.

Johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Yhtiössä on arvioitu toiminnan

laajuuden ja rakenteen kannalta merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi kaikkea toimintaa. Energiakaupan osalta on päivitetty energiakaupan toimintaperiaatteet ja riskienhallinta -käsikirja. Käsikirja linjaa hallituksen hyväksymät periaatteet energiakaupalle ja siihen liittyvien riskien hallinnalle.

Kokonaisvaltainen riskienhallinnan kehitysohjelma sisältää mm. riskienhallinnan kypsyysmallin ja vuosikellon. Kypsyysmallissa arvioidaan riskienhallinnan nykytaso sekä asetetaan tavoitetaso. Kehittyvä riskienhallinta perustuu toimenpiteisiin, joiden avulla saavutetaan tavoitetaso. Riskienhallinnan taso arvioidaan vuosittain johtoryhmässä.

Strategiset riskit

Liiketoiminnan pitkäjänteisen kehittämisen keskeinen epävarmuustekijä on toimintaympäristö, jossa poliittisen päätöksenteon seurauksena ohjausmekanismit, tavoitteet ja aikataulut muuttuvat jatkuvasti. Tällaisessa tilanteessa ilmastoneutraaliin energiantuotantoon liittyvien investointien pitkäjännitteinen suunnittelu on haastavaa. Suunnitelmat ovat kuitenkin selvät: Helen luopuu kivihielestä vaiheittain viimeistään vuonna 2029, ja energiantuotantomme on hiilineutraali vuonna 2035.

Taloudelliset riskit

Liiketoiminnan merkittävät riskit liittyvät keskeisesti sähkömarkkinoiden voimakkaaseen vaihteluun ja yhä heikompaan ennustettavuuteen. Myös kilpailu sähkön vähittäismarkkinoilla kiristyy entisestään. Sähköpörssihintojen vaihtelu aiheuttaa liiketoimintariskejä tukku- ja loppuasiakasmyynnissä sekä sähkön hankinnassa. Konserni varautuu riskeihin suojaamalla hankintaa ja myyntiä johdannaisilla. Polttoaineiden hankinnassa merkittävimmät riskit ovat volyyymi- ja hintariski. Näitä riskejä hallitaan mm. hankinta- ja johdannaisopimuksien avulla.

Operatiiviset riskit

Merkittävät operatiiviset riskit voivat johtaa tuotantolaitosten tai verkkojen vikaantumiseen ja tuotannon keskeytymiseen. Tämä aiheuttaa energianhankinnan lisäkustannuksia ja mahdollisesti energian jakeluhäiriöitä. Operatiivisia riskejä laitoksilla hallitaan mm. laitteistojen ja verkkojen ennakoivalla kunnossapidolla, kunnonvalvonnalla ja henkilöstön koulutuksella. Kyberturvallisuuden tasoa ja kyvykkyyttä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Työeläkevakuutukset ja ryhmähenkivakuutus ovat Kevassa. Muut vakuutukset jakaantuvat neljälle eri vakuutusyhtiölle. Vakuutusturva kattaa omaisuus-, keskeytys-, vastuu-, henkilö- ja ajoneuvovahingot. Vakuutusten kattavuus ja omavastuutasot on asetettu yhtiöittäin yhtiöiden riskinsietokyvyn mukaisesti.

Vastuullisuus

Helenin tavoitteena on hiilineutraalius 2035. Kivihiilen käytöstä luovutaan vaiheittain jo aikaisemmin, viimeistään vuonna 2029. Ilmastonmuutoksen hillintä vaikuttaa keskeisesti tulevaisuuden energiaratkaisujen suunnitteluun ja tuleviin investointeihin. Päästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian lisäämiseksi investointeja tehdään vaiheittain, jolloin voidaan hyödyntää kaikki uusien teknologioiden tarjoamat mahdollisuudet. Uusia energiantuotantoratkaisuja kehitetään myös yhdessä asiakkaiden kanssa. Helen Oy:n koko energiantuotanto kuuluu EU:n päästökaupan piiriin.

Energiatuotannon lähipäästöjen vaikutuksia pääkaupunkiseudun ilmanlaatuun seurataan osana Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) tekemää ilmanlaadun tarkkailua. Seurannan mukaan energiatuotannon vaikutukset Helsingin ilmanlaatuun ovat hyvin vähäisiä.

Helenin toiminta vaikuttaa ilmaston ja ympäristön lisäksi ihmisiin. Tavoitteena on kertoa toiminnasta avoimesti sidosryhmiemme kanssa ja tuntea sidosryhmien näkemykset ja odotukset.

Vuoden aikana Helenin sidosryhmiä keskustelutti erityisesti kivihiilen energiakäytön lopettaminen, bioenergian kestävyys sekä bioenergian vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan. Vuoden aikana järjestettiin keskustelutilaisuuksia kivihiilen korvaamisen keinoista, Vuosaaren alueen tulevaisuudesta sekä energiamurroksesta.

Helen Oy:n sähkön tuotanto sekä lämmön ja jäädytyksen tuotanto ja jakelu on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin mukaisesti. Helen Sähköverkko Oy:llä on käytössä standardien ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001 mukainen integroitu toimintajärjestelmä. Helen Sähköverkolla on sertifioitu standardin OHSAS 18001 mukainen työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä. Toimintajärjestelmä muilta osin noudattaa omaisuudenhallinnan standardia ISO 55000, mutta sitä ei ole sertifioitu. Toimistotilojen ympäristövaikutuksia hallitaan Green Office -ympäristöohjelman avulla.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin energiatehokkuuslain edellyttämä energiakatselmus Helen-konsernin toimintojen ja omistusten osalta. Helen-konsernin osalta katselmoitiin Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab ja Helsingin Energiatunnelit Oy ja vuoteen 2019 asti Suomen Energia-Urakointi Oy. Vaadittu yritystason katselmuksen edellyttämä kohde-katselmus tehtiin Vuosaari B -voimalalle. Energiakatselmus-raporttiin on koottu konsernitason sekä tytäryhtiötason energiakäytön profiilit sekä keskeiset toteutetut, suunnitellut sekä selvitystä vaativat energiakäytön tehostamiskohteet.

Yhtiökokous

Vuonna 2019 Helen Oy:n varsinainen yhtiökokous (1/2019) pidettiin 29.3.2019. Tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHT Kaija Pakkanen). Päävastuulliseksi tilintarkastajaksi vaihtui KHT Esa Kailiala toukokuussa 2019.

Hallitus

Hallitukseen valittiin yhtiökokouksessa 29.3.2019 uudelleen Osmo Soininvaara, Wille Rydman, Kaisa Hernberg, Marko Karvinen, Hillevi Mannonen, Timo Piekkari, Sirpa Puhakka, Daniel Sazonov sekä uutena jäsenenä Pirja Heiskanen Hanna-Maria Heikkisen tilalle. Osmo Soininvaara valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi ja Wille Rydman varapuheenjohtajaksi.

Lisäksi osakkeenomistaja on 17.6.2019 päättänyt valita yhtiön hallituksesta eronneen Kaisa Hernbergin tilalle 1.7.2019 alkaen Sallamaari Muhosen yhtiöjärjestyksen mukaiseksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Vuonna 2019 hallitus on kokoontunut 16 kertaa, joista neljä oli sähköpostikokouksia. Hallituksen jäsenten läsnäolo prosentti hallituksen kokouksissa oli 94,4 %.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen valiokuntia ovat tarkastusvaliokunta ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta sen tehtävien hoitamisessa.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Hillevi Mannonen ja jäsenenä Hanna-Maria Heikkinen ja Sirpa Puhakka. Hallitus valitsi 29.3.2019 Heikkisen tilalle Pirja Heiskanen. Valiokunnan kokouksiin osallistuvat säännöllisesti talousjohtaja ja lakiasiainjohdaja valiokunnan sihteerinä sekä tilintarkastaja sekä muut valiokunnan kulloinkin kutsumat asiantuntijat. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2019 aikana seitsemän kertaa.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Osmo Soininvaara ja jäsenenä Wille Rydman ja Timo Piekkari. Valiokunnan kokouksiin osallistuvat säännöllisesti toimitusjohtaja ja henkilöstöjohtaja valiokunnan sihteerinä. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2019 aikana viisi kertaa.

Toimitusjohtaja

Helen Oy:n toimitusjohtajana toimineen DI Pekka Mannisen ilmoitettua jäävänsä eläkkeelle keväällä 2020, käynnisti hallitus toimitusjohtajan suorahakuprosessin. Hallitus valitsi kokouksessaan 26.9.2019 DI Juha-Pekka Weckströmin Helen Oy:n toimitusjohtajaksi 1.4.2020 lukien.

Toimitusjohtajan sijaisena toiminut johtaja Kauno Kaija jäi eläkkeelle 31.12.2019.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle on tilikauden aikana maksettu palkkoja, palkkioita ja luontaisetuja yhteensä 664 712 (550 195) euroa.

Hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Emoyhtiö Helen Oy:n jakokelpoinen oma pääoma on 1 366 080 916,54 euroa, josta edellisten tilikausien voitto on 36 969 150,56 euroa ja tilikauden voitto 77 939 372,53 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 68 000,00 euroa/osake eli yhteensä 68 000 000,00 euroa ja voittovaroihin jätetään 46 908 523,09 euroa. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 30.4.2020. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä esitetty voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Näkymät tulevaisuuteen

Sähkön tukkumarkkinan hintavaihteluiden ennakoidaan voimistuvan tulevien vuosien aikana vaihtelevan tuotannon lisääntyessä. Kaukolämmön hintakilpailukyky säilyy hyvällä tasolla; investoinnit hiilineutraaliuuteen pitävät sen kilpailukykyisenä ja haluttuna tulevaisuudessakin.

Maakaasumarkkinat avautuivat kilpailulle vuoden 2020 alusta alkaen, jolloin tukkumarkkinoilla maakaasun siirto ja energian myynti eriytetään. Markkinan avautumisen myötä maakaasun kilpailukyky arvioidaan paranevan.

Tämän hallituskauden isoimpia energia-alaa koskevia tavoitteita on energiaverotuksen kokonaisuudistus. Helenin kannalta tärkein uudistustarve liittyy kaukolämpöverkkoon lämpöä tuottavien lämpöpumppujen sähköveroluokan muutokseen nykyisestä I-veroluokasta II-veroluokkaan. Muutos on välttämätön, jotta kaukolämpöä voidaan kehittää hiilineutraaliksi. Nykyisellä verotusmallilla lämpöpumppuinvestointien kannattavuus on haasteellista verrattuna perinteisiin energiainvestointeihin.

Helen on aktiivisesti vaikuttamassa siihen, että energiaverotuksen kokonaisuudistus huomioi päästökaupan ohjausvaikutuksen sekä uudet lämmöntuotannon ja asiakaspään ratkaisut, ja ettei se tuo kohtuutonta verotaakkaa nykyiselle lämmöntuotannolle ja sitä kautta lisäkustannuksia asiakkaille.

Keväällä vahvistetun strategian mukaisesti Helen vastaa energia-alan murrokseen investoimalla voimakkaasti ratkaisuliiketoimintaan ja rakentamalla strategiaansa tukevia kumppanuuksia. Voimat yhdistetään asiakkaiden kanssa hiilineutraalin tulevaisuuden rakentamiseksi.

Helenin tavoitteena on olla hiilineutraali 2035. Kivihiilestä luovutaan vaiheittain jo aiemmin, viimeistään vuonna 2029. Hanasaaren voimalaitos suljetaan vuoden 2024 loppuun mennessä, ja sen lämmöntuotanto korvataan lämmön kierrättämisellä lämpöpumpuilla, energian varastoinnilla sekä Vuosaaren rakennettavalla biolämpölaitoksella, josta tehtiin investointipäätös tammikuussa 2020. Biolämpölaitos tarvitaan, jotta Helsingin lämmöntarve voidaan turvata myös kylmänä talviaikana. Tavoitteena on saada lämpölaitos tuotantokäyttöön lämmityskaudella 2022 - 2023 eli jo noin vuotta ennakoitua aiemmin.

Biolämpölaitoksen suunniteltu koko on 260 MW ja hankkeen investointiarvo noin 260 miljoonaa euroa. Investoinnilla ei arvioida olevan vaikutuksia kaukolämmön hintaan. Salmisaarella kivihiili korvataan viimeistään 2029; tavoitteena on löytää ratkaisu, joka ei perustu polttamiseen.

Vuoden 2020 tuloksen ennakoidaan toteutuvan alemmalla tasolla verrattuna vuoteen 2019. Yhtiön tulevaisuuden näkymiin yhdistyy yleisesti energiamarkkinoiden epävarmuuden lisääntyminen liittyen sääriippuvaisen tuotannon osuuden kasvamiseen pohjoismaisilla energiamarkkinoilla sekä maakaasumarkkinan avautumiseen. Nämä tekijät tulevat aiheuttamaan aiempaa suurempia hintavaihteluita energiahyödykemarkkinoilla. Helenillä on kyvykkyyttä markkinoilla toimimiseen ja jatkamme kyvykkyyksien kehittämistä, samalla ennakoiden, että yhtiön tulosvaihtelu tulee lisääntymään.

TULOSLASKELMA

	Konserni	
	2019	2018
	€	€
LIKEVAIHTO	913 799 667,74	930 162 057,53
Keskeneräisten tuotteiden muutos	915 359,82	-13 385,78
Valmistus omaan käyttöön	3 348 456,05	3 319 686,13
Liiketoiminnan muut tuotot	5 850 737,32	5 328 099,75
Kulut		
Energian hankinta	-60 700 471,44	-120 305 360,09
Sähkönsiirron osto	-352 589,45	-416 673,71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Voimalaitospolttoaineostot	-338 494 013,47	-377 626 725,22
Varastojen muutos	-18 801 319,02 (väh)	5 968 394,07 (lis)
Aine- ja tarvikeostot	-8 564 384,80	-14 532 198,34
Ulkopuoliset palvelut	-48 938 792,81	-51 294 582,70
Henkilöstökulut	-69 540 589,88	-72 810 115,41
Poistot ja arvonalentumiset	-142 914 761,45	-124 999 855,01
Liiketoiminnan muut kulut	-59 392 626,39	-52 195 727,26
LIKEVOITTO	176 214 672,21	130 583 613,96
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Osuus osakkuusyritysten voitosta	4 720 098,05	4 156 886,47
Osinkotuotot	11 885,38	17 341,66
Muut korko- ja rahoitustuotot	768 544,38	914 061,88
Korko- ja muut rahoituskulut	-21 654 602,25	-23 633 457,46
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	160 060 597,78	112 038 446,51
Tuloverot	-19 455 382,17	-10 084 274,27
Laskennalliset verot	-12 000 000,00	-12 000 000,00
Vähemmistöosuudet	-247 533,58	-453 419,31
TILIKAUDEN VOITTO	128 357 682,03	89 500 752,93

Helen Oy

TASE**VASTAAVAA**

	Konserni	
	31.12.2019	31.12.2018
	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	22 865 703,79	42 272 891,16
Konserniliikearvo	26 876 291,24	28 966 397,41
Muut pitkävaikutteiset menot	265 103,00	525 201,15
	<u>50 007 098,03</u>	<u>71 764 489,72</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 259 862,38	5 259 862,38
Rakennukset ja rakennelmat	344 767 398,65	358 864 366,14
Koneet ja kalusto	1 358 199 202,69	1 397 092 837,54
Hankintaennakkomaksut ja keskeneräinen käyttöomaisuus	44 795 493,56	60 780 798,81
	<u>1 753 021 957,28</u>	<u>1 821 997 864,87</u>
Sijoitukset		
Osuudet osakkuusyrytyksissä	68 083 060,06	65 876 788,25
Osuudet omistusyhteisyrytyksissä	246 185 448,06	247 932 787,17
	<u>314 268 508,12</u>	<u>313 809 575,42</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Polttoaineet	71 579 977,91	90 312 739,13
Keskeneräiset tuotteet	0,00	1 749 662,56
Tarvikkeet	0,00	1 072 073,63
	<u>71 579 977,91</u>	<u>93 134 475,32</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	55 280 424,00	55 280 424,00
Muut saamiset	0,00	17 325,72
	<u>55 280 424,00</u>	<u>55 297 749,72</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	35 327 323,86	42 183 957,88
Konsernitilisaamiset	98 593 728,65	62 848 008,06
Muut saamiset	12 283 310,03	25 679 266,71
Siirtosaamiset	110 846 400,37	119 702 342,96
	<u>257 050 762,91</u>	<u>250 413 575,61</u>
Rahat ja pankkisaamiset	208 689 815,78	152 055 070,58
YHTEENSÄ	<u>2 709 898 544,03</u>	<u>2 758 472 801,24</u>

Helen Oy

TASE**VASTATTAVAA**

	Konserni	
	31.12.2019	31.12.2018
	€	€
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	600 000 000,00	600 000 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 251 172 393,45	1 251 172 393,45
Edellisten tilikausien voitto	107 607 339,30	69 106 586,36
Tilikauden voitto	128 357 682,03	89 500 752,93
	<u>2 087 137 414,78</u>	<u>2 009 779 732,74</u>
VÄHEMMISTÖOSUUS	4 685 001,50	6 898 856,34
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pääomalainat	157 000 000,00	157 000 000,00
Lainat emoyhteisöltä	190 550 000,00	211 150 000,00
Rahalaitoslainat	46 117 647,09	47 294 117,67
Muut pitkäaikaiset velat	227 807,30	83 681 197,62
Laskennalliset verovelat	44 008 000,00	32 008 000,00
	<u>437 903 454,39</u>	<u>531 133 315,29</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahalaitoslainat	1 176 470,58	49 176 470,58
Lainat emoyhteisöltä	20 600 000,00	20 600 000,00
Ostovelat	66 769 194,87	58 171 664,21
Muut lyhytaikaiset velat	59 350 712,50	54 760 516,25
Siirtovelat	32 276 295,41	27 952 245,83
	<u>180 172 673,36</u>	<u>210 660 896,87</u>
YHTEENSÄ	<u>2 709 898 544,03</u>	<u>2 758 472 801,24</u>

RAHOITUSLASKELMA

	Konserni	
	2019	2018
	€	€
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	176 214 672,21	130 583 613,96
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	142 903 005,72	124 999 855,01
Päästöoikeuksien käyttö	19 252 549,27	11 147 843,03
Rahoitustuotot ja -kulut	-20 867 110,91	-22 702 053,92
Verot	-31 455 382,17	-21 932 953,87
Osuus osakkuusyritysten voitosta	4 720 098,05	4 156 886,47
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	<u>290 767 832,17</u>	<u>226 253 190,68</u>
Käyttöpääoma:		
Lyhytaikaiset korottomat liikesaamiset	21 699 438,68	-47 265 998,95
Konsernitilisaamiset	-35 745 720,59	1 586 374,30
Vaihto-omaisuus	18 732 761,09	-5 904 744,14
Lyhytaikaiset korottomat velat	34 518 911,36	30 464 895,58
Liiketoiminnan rahavirta (A)	<u>329 973 222,71</u>	<u>205 133 717,47</u>
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-72 241 463,48	-61 583 219,22
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	3 591 779,47	
Investoinnit muihin sijoituksiin	-458 932,60	-2 314 906,74
Investointien rahavirta (B)	<u>-69 108 616,61</u>	<u>-63 898 125,96</u>
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaiset lainat	-48 000 000,00	37 000 000,00
Pitkäaikaiset lainat	-105 229 860,90	-99 809 753,30
Oma pääoma	-51 000 000,00	-31 200 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	<u>-204 229 860,90</u>	<u>-94 009 753,30</u>
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	56 634 745,20	47 225 838,21
Rahavarat tilikauden alussa	152 055 070,58	104 829 232,37
Rahavarat tilikauden lopussa	<u>208 689 815,78</u>	<u>152 055 070,58</u>
	56 634 745,20	47 225 838,21

1) Konsernitilin rahavarojen muutos esitetty liiketoiminnan rahavirrassa

Helen Oy

TULOSLASKELMA

	Emoyhtiö	
	2019	2018
	€	€
LIKEVAIHTO	791 602 790,62	792 049 902,30
Valmistus omaan käyttöön	2 736 606,27	2 250 214,51
Liiketoiminnan muut tuotot	10 865 683,18	8 547 423,52
Kulut		
Energian hankinta	-57 276 465,54	-116 786 198,71
Sähkön siirron osto	-7 831 761,85	-8 125 058,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Voimalaitospolttoaineostot	-338 494 013,47	-377 626 725,22
Varastojen muutos	-18 732 761,22 (väh)	6 382 062,68 (lis)
Aine- ja tarvikeostot	-10 257 574,71	-9 054 598,37
Ulkopuoliset palvelut	-22 468 399,51	-17 867 451,69
Henkilöstökulut	-59 586 999,58	-57 025 037,27
Poistot ja arvonalentumiset	-104 183 807,20	-86 331 809,72
Liiketoiminnan muut kulut	-56 032 282,97	-48 081 423,55
LIKEVOITTO	130 341 014,02	88 331 300,14
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Osinkotuotot	30 731 885,38	29 377 341,66
Muut korko- ja rahoitustuotot	9 837 690,18	10 679 289,51
Korko- ja muut rahoituskulut	-21 248 814,03	-22 697 450,98
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	149 661 775,55	105 690 480,33
Poistoeron muutos	-60 000 000,00	-60 000 000,00
Tuloverot	-11 722 403,02	-3 304 505,19
TILIKAUDEN VOITTO	77 939 372,53	42 385 975,14

Helen Oy

TASE**VASTAAVAA****Emoyhtiö****31.12.2019****31.12.2018**

€

€

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

21 871 265,09

41 123 814,36

21 871 265,09

41 123 814,36

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat

212 693 126,96

222 693 868,23

Koneet ja kalusto

953 172 879,96

984 834 590,46

Hankintaennakkomaksut ja

keskeneräinen käyttöomaisuus

35 720 835,81

52 773 058,49

1 201 586 842,73

1 260 301 517,18

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

501 684 754,96

421 092 154,96

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

280 745 000,00

259 315 000,00

Saamiset osakkuusyrittäksiltä

Osuudet osakkuusyrittäksissä

66 339 649,41

63 333 475,66

Muut osakkeet ja osuudet

120 049 823,65

121 912 037,90

968 819 228,02

865 652 668,52

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

Polttoaineet

71 579 977,91

90 312 739,13

71 579 977,91

90 312 739,13

Pitkäaikaiset saamiset

Muut saamiset

0,00

17 325,72

0,00

17 325,72

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

25 821 940,36

29 933 278,91

Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä

6 570 000,00

6 570 000,00

Konsernitilisaamiset

81 093 623,00

44 841 852,83

Muut saamiset

8 563 763,70

21 603 171,83

Siirtosaamiset

105 521 841,55

114 442 684,04

227 571 168,61

217 390 987,61

Rahat ja pankkisaamiset**189 231 328,43**

141 633 709,16

YHTEENSÄ**2 680 659 810,79**

2 616 432 761,68

Helen Oy

TASE**VASTATTAVAA**

	Emoyhtiö	Emoyhtiö
	31.12.2019	31.12.2018
	€	€
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	600 000 000,00	600 000 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 251 172 393,45	1 251 172 393,45
Edellisten tilikausien voitto	36 969 150,56	45 583 175,42
Tilikauden voitto	77 939 372,53	42 385 975,14
	<u>1 966 080 916,54</u>	<u>1 939 141 544,01</u>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	160 000 000,00	100 000 000,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pääomalainat	157 000 000,00	157 000 000,00
Lainat emoyhteisöltä	190 550 000,00	211 150 000,00
Rahalaitoslainat	42 000 000,00	42 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	223 611,16	97 217,59
	<u>389 773 611,16</u>	<u>410 247 217,59</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahalaitoslainat		20 000 000,00
Lainat emoyhteisöltä	20 600 000,00	20 600 000,00
Ostovelat	67 319 886,12	56 707 344,77
Muut lyhytaikaiset velat	51 448 766,55	51 117 905,24
Siirtovelat	25 436 630,42	18 618 750,07
	<u>164 805 283,09</u>	<u>167 044 000,08</u>
YHTEENSÄ	<u>2 680 659 810,79</u>	<u>2 616 432 761,68</u>

RAHOITUSLASKELMA

	Emoyhtiö	
	2019	2018
	€	€
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	130 341 014,02	88 331 300,14
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	104 183 807,20	86 331 809,72
Päästöoikeuksien käyttö	19 252 549,27	11 147 843,03
Rahoitustuotot ja -kulut	19 320 761,53	17 359 180,19
Verot	-11 722 403,02	-3 304 505,19
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	261 375 729,00	199 865 627,89
Käyttöpääoma:		
Lyhytaikaiset korottomat liikesaamiset	26 088 914,89	-37 855 684,15
Konsernitilisaamiset	-36 251 770,17	3 454 995,87
Vaihto-omaisuus	18 732 761,22	-6 382 062,68
Lyhytaikaiset korottomat velat	17 761 283,01	18 062 185,34
Liiketoiminnan rahavirta (A)	287 706 917,95	177 145 062,27
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-46 022 637,75	-32 318 943,63
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	553 505,00	0,00
Investoinnit muihin sijoituksiin	-103 166 559,50	-18 473 020,17
Investointien rahavirta (B)	-148 635 692,25	-50 791 963,80
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaiset lainat	-20 000 000,00	14 000 000,00
Pitkäaikaiset lainat	-20 473 606,43	-70 633 282,72
Oma pääoma	-51 000 000,00	-31 200 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	-91 473 606,43	-87 833 282,72
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	47 597 619,27	38 519 815,75
Rahavarat tilikauden alussa	141 633 709,16	103 113 893,41
Rahavarat tilikauden lopussa	189 231 328,43	141 633 709,16
	47 597 619,27	38 519 815,75

1) Konsernitilin rahavarojen muutos esitetty liiketoiminnan rahavirrassa

Helen Oy

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet Konsernitilinpäätök-****sen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Helen Oy sekä sen tytäryhtiöt Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab, Helsingin Energiatunnelit Oy ja Suomen Energia-Urakointi Oy. Osakkuusyhtiöinä yhdistellään Liikennevirta Oy, Voimapiha Oy ja Suomen Merituuli Oy. Konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti.

Konserni sisältyy alakonsernina Helsingin kaupunki -konserniin. Helsingin kaupungin tilinpäätöksen jäljennös on saatavilla internet-osoitteesta: www.hel.fi.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin sisäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, pysyvien vastaavien sisäinen kate samoin kuin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja oman pääoman erotus on konsernitaseessa kohdistettu konsernilikearvoksi, joka poistetaan viidessä tai 20 vuodessa. Tytäryhtiöiden hankintamenon ylittävä oman pääoman osuus on kohdistettu konsernireserviksi, joka tuloutetaan 20 vuodessa. Konsernireservi on taseessa netotettu ja esitetään konsernilikearvona. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tiikauden voitosta sekä esitetty omana eräänään. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöiden konserniaktiivasta on poistamatta 1 937 014,28€. Laskennalliset verovelat on merkitty taseeseen. Sähkön spot-kaupan kirjaamisperiaatteen muutoksen vaikutusta ei ole oikaistu vertailuvuoden sähkön tukkumyynnin liikevaihtoon ja energian-hankintaan, ei tulosvaikutusta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo -periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempanaan jälleenhankintahintaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista tasapoistoina.

POISTOSUUNNITELMA

	Poistoaika vuosina
Aineettomat hyödykkeet	
IT-ohjelmat	3-5
Muut aineettomat oikeudet	vaikutusaikanaan
Liikearvo	5-20
Päästöoikeudet	käytön mukaan
Muut pitkävaikutteiset menot	3-10
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	10-40
Verkostot	10-40
Koneet ja kalusto	3-30
IT-laitteet	3-10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinna	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa
Konsernireservin tuloutus	20

Liittymismaksujen käsittely

Liittymismaksut, jotka ovat siirtokelpoisia mutta eivät palautettavia, on kirjattu tuloslaskelmaan tuotoiksi.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
1. Liikevaihto				
Sähkönmyynti	312 166	327 793	312 166	327 793
Sähkönsiirronmyynti	121 042	117 712		
Lämmönmyynti	446 717	435 413	446 717	435 413
Jäähdytyksen myynti	21 259	18 425	21 259	18 425
Muut tuotot	12 616	30 819	11 461	10 419
Yhteensä	913 800	930 162	791 603	792 050
2. Keskeneräisten tuotteiden muutos	915	-13		
3. Valmistus omaan käyttöön	3 348	3 320	2 737	2 250
4. Liiketoiminnan muut tuotot				
Palvelumyynnit	3 129	2 116	8 403	6 479
Maksuhuomautustulot	1 006	840	1 006	840
Muut	1 716	2 372	1 457	1 229
Yhteensä	5 851	5 328	10 866	8 547

Helen Oy

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
5. Polttoaineet ja energianhankinta				
Sähkön osto	59 374	119 399	55 950	115 879
Lämmön osto	1 326	907	1 326	907
Sähkönsiirron osto	353	417	7 832	8 125
Polttoaineiden osto	321 536	364 510	321 536	364 510
Polttoainevaraston muutos	18 733	6382	18 733	-6 382
Päästöoikeudet	16 958	13 116	16 958	13 116
Yhteensä	418 280	491 967	422 335	496 156
6. Ulkopuoliset palvelut				
Kantaverkkomaksut	19 967	21 461		
Rakennus- ja maanrakennusurakat	6 763	13 472	3 857	3 535
Ympäristöpalvelut	160	307	160	307
Muut ulkopuoliset palvelut	22 049	16 055	18 453	14 025
Yhteensä	48 939	51 295	22 470	17 867
7. Henkilöstö				
Henkilöstön määrä keskimäärin				
Kuukausipalkkaiset	957	1 120	861	870
Henkilöstö lkm	957	1 120	861	870
Henkilöstökulut				
	2019	2018	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Palkat ja palkkiot	58 120	60 419	49 390	47 334
Eläkekulut	9 670	10 423	8 599	8 054
Muut henkilösivukulut	1 751	1 968	1 598	1 637
Henkilöstökulut yhteensä	69 541	72 810	59 587	57 025
Luontoisetujen verotusarvo	269	279	217	221
Yhteensä	69 810	73 089	59 804	57 247
Hallituksen ja johdon palkat ja palkkiot	1 077	926	665	550
8. Poistot ja arvonalentumiset				
Sumu-poistot	124 236	122 671	87 621	86 332
Romutukset ja arvonalentumiset	15 894	227	15 800	
Myydyn käyttöomaisuuden kulut	993	12	762	
Konserniliiketoiminnan poistot	7 421	7 719		
Konsernireservin tuloutus	5 629	5 629		
Yhteensä	142 915	125 000	104 184	86 332
9. Liiketoiminnan muut kulut				
Tonttivuokrat	7 506	7 633	6 163	6 131
Muut vuokrat	6 092	6 579	10 177	9 930
Tietotekniikka- ja asiantuntijapalvelut	16 458	14 002	15 296	12 806
Ajoneuvo- ja kalustokulut	2 177	3 429	2 536	2 302
Edustus ja markkinointi	7 653	4 961	7 648	4 903
Vakuutukset	1 099	1 151	966	980
Tilintarkastuspalkkiot	20	59	16	23
Muut kulut	18 387	14 381	13 229	11 007
Yhteensä	59 393	52 196	56 032	48 081
10. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyritysten voitosta	4 720	4 157		
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			25 200	25 200
Osakkuusyrityksiltä			5 520	4 160
Muilta	12	17	12	17
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			9 549	10 239
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä				
Muilta	769	914	288	440
Rahoitustuotot yhteensä	5 501	5 088	40 569	40 057
Korkokulut				
Pääomalainan korkokulut	9 420	9 420	9 420	9 420
Senorilainan korkokulut	11 073	12 103	11 073	12 103
Muut korko- ja rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille				
Muulle	1 162	2 111	756	1 175
Rahoituskulut yhteensä	21 655	23 633	21 248	22 697

Helen Oy

11. Pysyvät vastaavat	Konserni		Emoyhtiö	
	2019 1 000 €	2018 1 000 €	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	53 513	61 448	50 454	58 905
Lisäykset 1.1.-31.12.	528	5 182	336	4 666
Vähennykset 1.1.-31.12.	16 964	13 116	16 958	13 116
Hankintameno 31.12.	37 077	53 513	33 832	50 454
Kertyneet poistot 1.1.	10 715	7 497	9 330	6 633
Poistot 1.1.-31.12.	3 230 821	3 218 267	2 631	2 697
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 131	42 798	21 871	41 124
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	149 904	149 904		
Lisäykset 1.1.-31.12.				
Vähennykset 1.1.-31.12.	298			
Hankintameno 31.12.	149 605	149 904		
Kertyneet poistot 1.1.	30 876	23 157		
Poistot 1.1.-31.12.	7 421	7 719		
Kirjanpitoarvo 31.12.	111 309	119 028		
Siirto konsernireservistä	84 433	90 061		
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	26 876	28 966		
Konsernireservi				
Arvo 1.1.	90 061	95 690		
Lisäykset 1.1.-31.12.				
Vähennykset 1.1.-31.12.	5 629	5 629		
Arvo 31.12.	84 433	90 061		
Kirjanpitoarvo 31.12.	84 433	90 061		
Siirto konserniliikearvoon	84 433	90 061		
Konsernireservi taseessa 31.12.	-	-		
Maa- ja Vesialueet				
Hankintameno 1.1.	5 260	5 206		
Lisäykset 1.1.-31.12.		54		
Vähennykset 1.1.-31.12.				
Hankintameno 31.12.	5 260	5 260		
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 260	5 260		
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	432 375	425 438	274 715	271 271
Lisäykset 1.1.-31.12.	5 934	6 938	3 557	3 444
Vähennykset 1.1.-31.12.	224			
Hankintameno 31.12.	438 085	432 375	278 272	274 715
Kertyneet poistot 1.1.	73 511	53 944	52 021	38 634
Poistot 1.1.-31.12.	19 806 780	19 567 425	13 557	13 387
Kirjanpitoarvo 31.12.	344 767	358 864	212 693	222 694
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	1 786 896	1 724 828	1 259 457	1 224 339
Lisäykset 1.1.-31.12.	79 241	63 339	56 334	35 118
Vähennykset 1.1.-31.12.	16 798	1 270	16 562	
Hankintameno 31.12.	1 849 338	1 786 896	1 299 228	1 259 457
Kertyneet poistot 1.1.	389 803	290 582	274 622	204 375
Poistot 1.1.-31.12.	101 336 168	99 221 136	71 433	70 247
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 358 199	1 397 093	953 173	984 835
Ennakkomaksut ja keskeneräinen käyttöomaisuus				
Hankintameno 1.1.	60 754	72 373	52 773	61 713
Lisäykset 1.1.-31.12.	66 794	59 575	42 320	32 553
Vähennykset 1.1.-31.12.	82 752	71 194	59 372	41 493
Hankintameno 31.12.	44 795	60 754	35 721	52 773
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 795	60 754	35 721	52 773

Helen Oy

Sijoitukset 31.12.2019

	Kotipaikka	Konserni			Emoyhtiö		
		Lukumäärä	Osuus-%	Kirjanpitoarvo	Lukumäärä	Osuus-%	Kirjanpitoarvo
				€		€	
Osakkeet ja osuudet							
Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöissä							
Oy Mankala Ab	liitti				42 500 262	100,0 %	381 600 000
Helen Sähköverkko Oy	Helsinki				42 000	100,0 %	84 000 000
Helsingin Energiatunnelit Oy	Helsinki				360 081	90,0 %	36 084 755
Osakkuusyritykset							
Voimapiha Oy	Helsinki	400 000	33,3 %	65 688 443	400 000	33,3 %	60 000 000
Liikennevirta Oy	Helsinki	26 532	35,5 %	1 394 342	26 532	35,5 %	6 339 649
Suomen Merituuli Oy	Helsinki	1 000	50,0 %	1 000 275			
Muut osakkeet/omistusyhteisyritykset							
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki	110 674 771	8,1 %	117 499 060			
EPV Energia Oy	Vaasa	503 006	6,2 %	55 750 209	503 006	6,2 %	55 750 209
Pohjolan Voima Oyj	Helsinki	201 316	0,6 %	13 821 107	201 316	0,6 %	13 821 107
Kemijoki Oy	Rovaniemi	39 095	1,6 %	50 176 665	39 095	1,6 %	50 176 665
Helsinki Halli Oy	Helsinki	12		201 826	12		201 826
CLIC Innovation Oy	Helsinki	100	2,2 %	100 000	100	2,2 %	100 000
Suomen Hyötytuuli Oy	Pori	276	12,5 %	8 636 564			
Suomen Messut osuuskunta	Helsinki	1		17	1		17
Helsingin Konsernihankinta Oy	Helsinki	3		1	1		1
Muut sijoitukset							
Pääomalaina Helen Sähköverkko Oy 1.10.2006 - 30.9.2026, korko sähkömarkkinaviranomaisen vahvistama viitekorko +2 prosenttiyksikköä							146 000 000
Laina Helen Sähköverkko Oy, lyhennettävä kiinteä korko 5 %							29 390 000
Laina Helen Sähköverkko Oy, bullet							28 000 000
Laina Helen Sähköverkko Oy, bullet							20 000 000
Laina Helen Sähköverkko Oy, bullet							21 000 000
Laina Helen Sähköverkko Oy, bullet							5 000 000
Laina Helsingin Energiatunnelit Oy, lyhennettävä kiinteä korko 5 %							37 925 000

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
12. Saamiset	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konsernilaina, korollinen			6 570	6 570
Myyntisaamiset			714	416
Siirtosaamiset			7 237	8 051
			14 521	15 036
Siirtosaamiset				
Jaksettu myynti	108 786	117 227	97 258	105 564
Jaksetut välittömät verot		627		483
Muut siirtosaamiset	2 060	1 849	8 264	8 396
	110 846	119 702	105 521	114 443

13. Oma pääoma

Osakepääoma 31.12.	600 000	600 000	600 000	600 000
Sidottu oma pääoma yhteensä	600 000	600 000	600 000	600 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	1 251 172	1 251 172	1 251 172	1 251 172
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	158 607	100 307	87 969	76 783
Vähemmistön osuus edellisten tilikausien voitosta				
Osingonjako	51 000	31 200	51 000	31 200
Edellisen tilikauden voiton oikaisu				
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	107 607	69 107	36 969	45 583
Tilikauden voitto 31.12.	128 358	89 501	77 939	42 386
Vapaa oma pääoma yhteensä	1 487 137	1 409 780	1 366 081	1 339 142
Oma pääoma yhteensä	2 087 137	2 009 780	1 966 081	1 939 142

Helen Oy

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
14. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Pääomalaina kaupungilta	157 000	157 000	157 000	157 000
Muut lainat kaupungilta	108 150	128 750	108 150	128 750
Lainat rahalaitoksilta	11 733	15 333	11 733	14 667
Ydinjätehuoltolaina				
Yhteensä	<u>276 883</u>	<u>301 083</u>	<u>276 883</u>	<u>300 417</u>

Helen Oy:n Helsingin kaupungilta otettu pääomalaina voidaan lainansaajan niin halutessa ennenaikaisesti palauttaa osittain tai kokonaan. Pääomalainan pääoma voidaan palauttaa vain siltä osin kuin Helen Oy:n vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Lainan vuotuinen korko on kuusi prosenttia (6 %).

15. Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat			3 380	4 655
Muut velat			972	5 185
Siirtovelat			55	760
			<u>4 408</u>	<u>10 601</u>

Lyhytaikaiset velat osakkuusyrittäyksille

Ostovelat	1 664	1 924	1 664	1 924
	<u>1 664</u>	<u>1 924</u>	<u>1 664</u>	<u>1 924</u>

Siirtovelat

Lomapalkka- ja lomarahajaksotus	11 488	13 217	10 215	10 249
Korot	3 079	4 250	3 070	3 332
Jaksotetut välittömät verot	8 324	2 764	8 011	
Muut siirtovelat	9 385	7 721	4 141	5 038
	<u>32 276</u>	<u>27 952</u>	<u>25 437</u>	<u>18 619</u>

16. Vastuut ja vastuusitoumukset

Vakuustalletukset

Pankkivastuut	33	33	33	33
---------------	----	----	----	----

Vuokravastuut

Vuonna 2020 maksettavat	4 173	4 150	3 358	3 336
Myöhemmin maksettavat	2 385	3 086		

Leasingvastuut

Vuonna 2020 maksettavat	138	1 398	98	523
Myöhemmin maksettavat	1 164	1 214	1 103	673

Oma- ja vastavastuut muiden kuin samaan

konserniin kuuluvien yritysten puolesta

		11 065	30 000	
--	--	--------	--------	--

Saman konsernin työ- ja takuuajaiset vastuut

		1 510		
--	--	-------	--	--

Sähkön pörssiokauppaan ja siihen liittyvään vakuuteen on käytössä erillinen pankkitili, jonka saldo 31.12.2019 oli 30 000 euroa. Oy Mankala Ab on sitoutunut antamaan kaksi erillistä osakaslainaa Teollisuuden Voima Oyj:lle, joiden yhteismäärä on 36,6 milj. euroa ja joista on maksamatta 20,3 milj. euroa.

17. Lähipiiritapahtumat

Helen Oy:n ja konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat:

Oy Mankala Ab	Myynnit	410	382
	Ostot	25 566	35 121

Mankala-periaatteella toimivan voimalaitosyhtiön omistajana Helen Oy vastaa yhtiön toiminnan kustannuksista ja saa vastineeksi sähköä omakustannushintaan.

Helen Sähköverkko Oy

Myynnit	7 822	8 761
Ostot	8 547	8 337
Osinkotuotot	25 200	25 200
Korkotuotot	7 561	8 141

Helsingin Energiatunnelit Oy

Myynnit	1 173	1 117
Ostot	5 997	5 903
Korkotuotot	1 989	2 174

Suomen Energia-Urakointi Oy

Myynnit	122	184
---------	-----	-----

Voimapiha Oy

Osinkotuotot	5 520	4 160
--------------	-------	-------

Sähköjohdannaiset

Konserni

2019	Määrä, GWh			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	2 531	1 212	3 743	1 405	1 515	2 920
Myyty	3 839	1 467	5 306	3 890	-184	3 706
Yhteensä	-1 308	-255	-1 563	5 295	1 330	6 626

Emoyhtiö

2019	Määrä, GWh			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	2 531	1 212	3 743	1 405	1 515	2 920
Myyty	3 839	1 467	5 306	3 890	-184	3 706
Yhteensä	-1 308	-255	-1 563	5 295	1 330	6 626

Sähköjohdannaisien käypä arvo kuvaa tulevaisuudessa johdannaisista tuloslaskelmaan kirjautuvaa euromäärää, tilinpäätöshetken markkinahinnalla.

Käypä arvo kassavirtana	1000 eur
Kertynyt kassavirta, velka	7 414
Tuleva kassavirta	-788
Käypä arvo	6 626

Käypä arvo kassavirtana	1000 eur
Kertynyt kassavirta, velka	7 414
Tuleva kassavirta	-788
Käypä arvo	6 626

2018	Määrä, GWh			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	2 759	1 423	4 182	26 145	6 633	32 778
Myyty	4 596	2 178	6 774	-46 720	-8 519	-55 239
Yhteensä	-1 837	-755	-2 592	-20 575	-1 886	-22 461

2018	Määrä, GWh			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	2 617	1 193	3 810	24 127	4 865	28 992
Myyty	4 596	2 178	6 774	-46 720	-8 519	-55 239
Yhteensä	-1 979	-985	-2 964	-22 593	-3 655	-26 248

Käypä arvo kassavirtana	1000 eur
Kertynyt kassavirta, saaminen	-12 760
Tuleva kassavirta	-9 701
Käypä arvo	-22 461

Käypä arvo kassavirtana	1000 eur
Kertynyt kassavirta, saaminen	-16 547
Tuleva kassavirta	-9 701
Käypä arvo	-26 248

Sähköjohdannaiskaupan tarkoitus on suojata hintariskiltä tulevaisuudessa markkinahintaan tapahtuvia sähkön ostoja ja -myyntejä. Kaikki kaupankäynti tapahtuu valvotusti, hyväksytyjen riskilimiittien ja toimintaohjeiden puitteissa. Johdannaiskaupalla toteutetaan Helenin hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa sekä energiakaupan toimintaperiaatteiden ja riskienhallinnan ohjeistusta. Johdannaisoimuksesta suurin osa on Nasdaq Commodities:n pohjoismaisia sähkötuurituotteita, joilla käydään kauppaa pohjoismaisessa hyödykejohdannaispörsissä, Nasdaq OMX Oslo ASA:ssa. Johdannaisien ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Kaikki johdannaiset ovat suojaavia, joten niiden käypiä arvoja eli tuleville tilikausille kohdistuvia arvonmuutoksia ei ole kirjattu päättäneen tilikauden tulokseen. Johdannaisien realisoitua tulos kirjataan suojauskohteiden kanssa samalle ajanjaksolle myöhemminä tilikautena.

Sähkön fyysinen pörssekauppa tehdään pohjoismaisen sähköpörsin, Nord Pool AS:n kautta. Kirjanpidossa fyysiset tunteperusteiset myynnit ja ostot netotetaan ja esitetään tuottona. Sähköjohdannaisista myyntien suojaus kirjataan liikevaihtoon ja ostojen suojaus energianhankintaan.

Valuuttajohdannaiset

Konserni

2019	Nimellisarvo, 1000 eur			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	11 389	2 830	14 220	175	21	196
Myyty	11 649	241	11 890	104	1	105
Yhteensä	-260	2 590	2 330	279	22	301

Emoyhtiö

2019	Nimellisarvo, 1000 eur			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	11 389	2 830	14 220	175	21	196
Myyty	11 649	241	11 890	104	1	105
Yhteensä	-260	2 590	2 330	279	22	301

2018	Nimellisarvo, 1000 eur			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	22 512		22 512	696		696
Myyty	18 439		18 439	-270		-270
Yhteensä	4 073		4 073	426		426

2018	Nimellisarvo, 1000 eur			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	22 512		22 512	696		696
Myyty	18 439		18 439	-270		-270
Yhteensä	4 073		4 073	426		426

Valuuttajohdannaisilla suojataan dollarimääräisiä kivihiilihankintoja. Johdannaisien ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Kivihiilijohdannaiset

Konserni

2019	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	222	48	270	-2 835	-263	-3 098
Myyty	171		171	1 172		1 172
Yhteensä	51		99	-1 662	-263	-1 925

Emoyhtiö

2019	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	222	48	270	-2 835	-263	-3 098
Myyty	171		171	1 172		1 172
Yhteensä	51		99	-1 662	-263	-1 925

2018	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	288		288	550		550
Myyty	186		186	1 476		1 476
Yhteensä	102		102	2 026		2 026

2018	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	288		288	550		550
Myyty	186		186	1 476		1 476
Yhteensä	102		102	2 026		2 026

Kivihiilijohdannaisilla suojataan tulevaa hiilen fyysistä hankintaa. Johdannaiset toteutetaan käteistilityksenä, ja niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Päästöjohdannaiset

Konserni

2019	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	84	205	289	-74	-139	-213
Myyty						
Yhteensä	84	205	289	-74	-139	-213

2018

Ostettu						
Myyty						
Yhteensä						

Emoyhtiö

2019	Määrä, 1000 t			Käypä arvo, 1000 eur		
	alle 1v	yli 1v	Yhteensä	alle 1v	yli 1v	Yhteensä
Ostettu	84	205	289	-74	-139	-213
Myyty						
Yhteensä	84	205	289	-74	-139	-213

2018

Ostettu						
Myyty						
Yhteensä						

Päästöjohdannaisten käyttötarkoitus perustuu toteutuneen ja ennustetun päästömäärän sekä alkujaoissa myönnettyjen päästöoikeuksien mukaiseen kaupankäyntitarpeeseen. Päästöjohdannaiset ovat fyysiseen toimitukseen päätyviä futuurisopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Päästökauppa

Helen Oy:lle on myönnetty päästöoikeuksia vuosille 2013-2020 yhteensä 7 miljoonaa tonnia CO₂. Arvio vuoden 2019 toteutuneista päästöistä on 3,2 miljoonaa tonnia CO₂. Vuonna 2019 päästöoikeuksien kaupankäyntiä ei päätyntynyt toimitukseen. Taseen ai-neettomissa oikeuksissa päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia on 31.12.2019 yhteensä 1,3 miljoonaa tonnia CO₂, kun vuoden 2019 käyttö on vähennetty. Kirjanpidossa päästöoikeudet käsitellään KILAn ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettome-netteltyllä.

Korkojohdannaiset

1000 eur

	Konserni		Emoyhtiö	
	2019	2018	2019	2018
Koronvaihtosopimus				
Lyhennettävän lainan pääomaa vastaava nimellisarvo tilinpäätöshetkellä	22 000	22 000	22 000	22 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-736	-163	-736	-163
Lainan lyhennykset alkavat 30.11.2021.				

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopi-muksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pää-oman lyhennysohjelma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 30.11.2028, eikä sopimuksessa ole purkuehtoa. Korko maksetaan puolivuositain.

Korkosuojauksessa käytetään vain koronvaihtosopimuksia (swap), korkokattoja (cap), korkoputkia (collar) tai muita sellaisia instrumentteja, joilla koron maksimitaso on yksiselitteisesti rajattu.

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset kirjataan tulokseen samalle jaksolle niillä suojattujen kohde-etuuksien kanssa. Siinä tapauksessa että olisi muita kuin suojaustarkoituksessa tehtyjä johdannaissopimuksia, niiden realisoitumaton tappio kirjattaisiin tulosvaikutteisesti tilikaudelle.

16. Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

17. Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Helenin tytäryhtiö Oy Mankala Ab osallistuu 1 600 MW:n Olkiluoto 3 –ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Teollisuuden Voima Oyj (TVO) -omistusosuutensa (n. 8,14 %) kautta. Olkiluoto 3 EPR (OL3 EPR) on rakenteilla oleva ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

Joulukuussa 2019 TVO sai laitostoimittajalta päivitetyn aikataulun OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönotosta. Saadun tiedon mukaan polttoaine asennetaan reaktoriin kesäkuussa 2020, laitosyksikkö liitetään ensimmäistä kertaa valtakunnan verkkoon marraskuussa 2020 ja säännöllinen sähköntuotanto laitosyksiköllä alkaa maaliskuussa 2021. Käyttöönotto-ohjelman mukaisesti laitosyksikkö tuottaa 1-3 terawattituntia sähköä vaihtelevin tehoin aikana, joka alkaa verkkoon liittämisestä ja päättyy säännöllisen sähköntuotannon aloittamiseen.

Laitosyksikön rakennustekniset työt ovat pääosin valmiit. Sähkö-, automaatio- ja mekaaniset asennukset ovat edelleen osin kesken. Säteilysurvakeskus (STUK) myönsi käyttöhenkilökunnan operaattorilisenssit loppuvuonna 2018. Kevään 2018 kuumakokeissa kävi ilmi, että reaktorin jäähdytyspiiriin kuuluva paineistimen yhdyslinja värähtelee. STUK hyväksyi toukokuussa 2019 värähtelyn vaimenninratkaisun ja vaimentimet on asennettu paikalleen. STUK tarkastaa vaimentimien rakenteiden hyväksyttävyyden ennen ydinpoltoaineen lataamista reaktoriin.

Valtioneuvosto myönsi laitosyksikölle käyttöluvan maaliskuussa 2019. Työmaan henkilömäärä oli raportointijakson lopussa noin 1 700. Työmaan työturvallisuus säilyi hyvällä tasolla.

Laitostoimittaja maksoi vuonna 2018 sovitun kokonaissovintopimuksen mukaisen korvauksen toisen erän 122 miljoonaa euroa TVO:lle joulukuussa 2019. Kaikki OL3 EPR -projektin toteutuneet aktivointikriteerit täyttävät menot on kirjattu TVO-konsernin taseen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon. Oy Mankala Ab omistaa n. 8,14 % Olkiluoto 3 –ydinvoimalaitosyksiköstä ja on sitoutunut rakentamisen rahoitukseen omistusosuutensa suhteessa. Joulukuun 2019 lopussa Oy Mankala Ab:n osakaslaina TVO:lle on 55 miljoonaa euroa. Oy Mankala Ab:n jäljellä oleva sitoumus OL3- yksikköön on n. 20 miljoonaa euroa.

TVO:n Olkiluoto 3 EPR -laitosyksikköön liittyvät riskit:

Aikataulu ja suunniteltu valmistuminen

TVO:n merkittävimmät riskit liittyvät OL3 EPR -projektin aikatauluun, konsortioyhtiö Arevan riittävään taloudelliseen kykyyn vastata velvoitteistaan takuajan loppuun asti ja tulontuottamiskykyyn. Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti sopimuksen mukaan alkaa alun perin huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Laitostoimittajan viimeksi joulukuussa 2019 päivittämän aikataulun mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa maaliskuussa 2021.

Suunniteltuun valmistumiseen liittyvällä riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kaupallista käyttöä ei voida aloittaa suunnitellusti, mistä aiheutuu lisäkustannuksia. Vuoden 2019 aikana TVO on toteuttanut lukuisia OL3 EPR -projektiin liittyviä riskienhallintatoimenpiteitä TVO:n valmiuden tehostamiseksi laitosyksikön käyttöönottoon sekä kolmen ydinvoimalaitosyksikön käyttöön. TVO seuraa tarkasti maaliskuussa 2018 solmitun sovintopimuksen mukaisten ehtojen täyttymistä sekä OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönoton vaiheita, että ne toteutetaan laitostoimittajan aikataulun mukaisesti taloudelliset ja tekniset resurssit varmistaen.

OL3:n tulontuottamiskyky

Mikäli OL3 EPR -laitosyksikkö ei saavuta suunniteltua tehotasoa, käyttökerronta, käyttökustannusrakennetta tai Suomen kantaverkko rajoittaa tehotasoa, riskinä on tuotantokustannuksen nousu verrattuna tavoitteeseen. Riskiä TVO on tarkastelut OL3 EPR -laitosyksikön tulontuottamiskykyyn vaikuttavien eri skenaarioiden avulla. Riskienhallintatoimenpiteinä TVO luvanhaltijana varmistaa mm. OL3 EPR -laitosyksikön kattavan toiminnallisen testauksen ennen ydinteknisistä koekäyttöä. TVO varmistaa, että OL3 EPR -laitosyksikön ydinteknisessä käyttöönotossa hyödynnetään Taishanin sisärlaitosten kokemukset.

Helen Oy

SÄHKÖLIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Sähkömarkkinalain mukaan sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköliiketoimintot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Tarkemmin eriyttämisestä säädetään Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella 79/2005.

Sähköverkko toiminta on eriytetty erilliseen osakeyhtiöön. Muut sähköliiketoiminnat muodostuvat sähköön tuotanto- ja myyntiliiketoiminnoista.

Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Osakepääoman, rahastojen ja pitkäaikaisen vieraan pääoman jako perustuu liiketoimintojen riskinkantoon.

Lyhytaikainen vieras pääoma on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sisäisen laskennan avulla. Tuloverot on kirjattu tuloksen muodostumisen suhteessa. Eriytettyjen liiketoimintojen tuotot, kulut, saamiset ja velat sisältävät myös yhtiön sisäiset erät.

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TULOSLASKELMA 1.1.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
	€	€
LIKEVAIHTO	304 774 184	328 336 245
Valmistus omaan käyttöön	207 506	596 370
Liiketoiminnan muut tuotot	298 259 114	279 410 181
Kulut		
Energian osto	-65 469 197	-122 971 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Voimalaitospolttoaineostot	-336 032 098	-362 760 559
Polttoaineväestöjen muutos	-18 732 761 (väh)	6 382 063 (lis)
Aine- ja tarvikeostot	-9 658 113	-3 694 547
Ulkopuoliset palvelut	-18 459 623	-18 382 480
Henkilöstökulut	-24 649 403	-22 564 499
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 762 024	-22 013 997
Liiketoiminnan muut kulut	-25 460 637	-23 658 455
LIKEVOITTO	75 016 946	38 679 243
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Rahoitustuotot	5 531 885	4 379 302
Rahoituskulut	-7 883 310	-8 640 555
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	72 665 522	34 417 990
Poistoeron muutos	-14 367 623	-24 477 077
Tuloverot	-11 659 580	-1 988 182
TILIKAUDEN VOITTO	46 638 319	7 952 730

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TASE 31.12.

1 000 €	2019	2018
	€	€
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	13 300 501	30 367 350
Aineelliset hyödykkeet	228 247 145	255 959 411
Sijoitukset	561 347 981	479 210 194
Hankintaennakkomaksut ja keskeneräinen käyttöomaisuus	1 976 651	1 386 829
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	31 188 014	39 746 345
Saamiset	178 826 696	177 496 286
Yhteensä	1 014 886 987	984 166 415
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	222 600 000	222 600 000
SVOP-rahasto	464 184 958	464 184 958
Edellisten kausien voitto	10 809 600	17 908 932
Tilikauden voitto	46 638 319	7 952 730
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	38 313 662	23 946 038
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Osuus lainoista	152 165 650	167 228 250
Lyhytaikaiset velat	80 174 799	80 345 507
Yhteensä	1 014 886 987	984 166 415